

”De dominerar våra liv totalt”

Ann Marie och Paul föder upp annorlunda djur på sin gård

Text: **Jacob Härnqvist** Foto: **Joi Grinde**

MED FLOCKEN. Ann Marie och Paul framför gårdshuset omgivna av nyfikna alpackor.

Fakta

Namn: Ann Marie Gerber-Santesson, 59. Paul Gerber-Santesson, 68.

Bor: Den gamla Möllegården, Österlen.

Gör: Föder upp alpackor.

GRIMTRÄNADE. Ann Marie och Paul tar gärna långpromenader längs stranden med sina djur. Trots en vindstyrka på 13 m/sek...

Ann Marie och Paul har fött upp alpackor sedan 2002. Och längs vägen lärt sig kombinera affärer med nöje. – Jag är gränslöst tacksam över att alpackorna dök upp i mitt liv, säger Ann Marie.

Att besöka Österlen Alpaca är att landa mitt i allt som är typiskt för just Österlen. Naturen är fantastisk och luften fräsch. Miljön inspirerar och lugnar. När vi passerar gårdsbyggnaderna och går nerför slänten mot hagarna sker dock en dramatisk förändring. Där står nämligen djur som ser ut att komma mer från en sago-värld än från Skåne. Eller Sverige. Eller den här delen av världen över huvud taget. Och precis så är det förstas.

Djuren i hagarna är alpackor från Anderna, Nya Zeeland och Australien. Med stora ögon, leende munnar och tjock ull ser de väldigt trevliga ut. Lite som en korsning mellan kamel och häst.

– Men skriv inte att de är ulliga

och gulliga även om det är sant. Uttrycket är för uttjat, säger Ann Marie, som driver Österlen Alpaca tillsammans med sin man Paul.

Men ulliga är de faktiskt. Till den grad att det är ullkvaliteten som gör att paret importerar djuren från andra sidan jorden. Allt började dock på betydligt närmare håll. Nämligen i Schweiz.

Pauls och Ann Maries historia sträcker sig hela vägen till åttiotalet. Då jobbade Paul i Schweiz där han är född och uppvuxen. Ann Marie jobbade i Sverige. Båda var agronomer och arbetade inom fröbranschen.

– Efter ett tag sa jag upp mig från mitt jobb och flyttade ner till Paul. Vi hade det bra där i tio år. Men sedan behövde vi en förändring.

Inte minst Paul, som ville byta karriär helt och hållet.

– Jag var femtio år och hade suttit som vd på en massa företag ge-

VACKRA DJUR MED PERSONLIGHET. Ann Marie och Paul kelar en stund med alpackorna. Under åren har flocken vuxit till ett nittiototal djur.

nom åren. Jag ville göra något annat än att sitta på kontor. Det var dags att ändra livsstil.

Mest lockande var att bo på en gård och arbeta närmare naturen. Vilket onekligen är en stark kontrast mot styrelserum och affärluncher. Men idén var inte så långsökt som den kanske låter.

– Jag är uppvuxen på bondgård i Schweiz och har lantbruk i blodet. Så det handlade mycket om att gå tillbaka till rötterna.

Allt stämde.

– Vi föll pladask. Vi tyckte att de var väldigt vackra djur med personlighet och integritet, säger Paul.

Beslutet att föda upp alpackor kom nästan omedelbart. Det gjorde förstas utmaningarna också.

– Kunskapen om alpackor var skral i Sverige när vi började. Det var klurigt inte minst för veterinärerna. Så vi gick kurser utomlands och besökte uppföd-

dare i olika länder för att samla kunskap och erfarenhet, säger Ann Marie.

Men med åren växte både kunskapen och flocken. I dag har Paul och Anne Marie ett nittiototal alpackor på gården. Och alpackorna fungerar betydligt bättre än fåren. Paul och Anne Marie livnär sig numera på uppfödningen. Pengarna tjänar de på att sälja både alpackorna och ullen.

– Våra kunder är ofta kvinnor i femtioårsåldern som haft häst men tröttnat. Hästar är komplicerade och dyra i underhåll jämfört med alpackor. Vill man ha ett spännande och intelligent djur är alpaca ett perfekt alternativ, säger Ann Marie.

Många ägare använder sina alpackor till uppfödning eller betning. Och förstas för att ta fram ull. Ett intresse som brukar växa fram gradvis.

– Först brukar fokus ligga på själva djuret. Sedan kommer första klippningen som ger mängder av fin ull. Då vill man lära sig spinna. Det är verkligen livskvalitet att sticka tröjor till hela familjen med ull man själv tagit fram.

Men det går förstas att sälja mer än djuren och ullen. Som kunskap. Därför arrangerar paret kurser och djurassisterade aktiviteter av olika slag.

Vill man ha ett spännande och intelligent djur är alpaca perfekt

Sagt och gjort. I slutet av nittio-talet flyttade paret tillbaka till Sverige och köpte gården på Österlen.

Ann Marie återgick till sitt jobb som produktchef på Weibulls medan Paul renoverade. Med tiden skaffade de dessutom några får till husbehov. Och fick plötsligt idén att utöka. Kanske kunde man föda upp får på professionell basis? De provade ett tag. Men insåg att det var mycket skrik för lite ull, som man säger.

– Vi hade femton får. För att det ska funka ekonomiskt måste man jobba i mycket större skala. Det ville vi inte. Så vi lade ner det, säger Paul.

Uppfödningen hade ändå gett blodad tand. Och skam den som ger sig. En av Pauls gamla vänner i Schweiz kände till parets fär-uppfödning och tipsade dem om lamor.

– Så vi besökte en gård och tog en titt. Det stämde inte riktigt för oss, lamorna var rätt stora.

Men vännen var inte heller den som gav sig. Han föreslog alpackor i stället.

– Vi hade sett alpackor tidigare men aldrig tänkt på att föda upp dem. Nu bestämde vi oss för att pröva tanken. Paret tog en titt på alpackorna och den här gången klickade det.

Ann Marie stryker sin hand över den varma pälsen. Självklart är handskar av ull från alpackorna.

Att rulla runt i den mjuka sanden är ett måste för en alpacka.

PERU. Hit reste Ann Marie nyligen för att se alpackans vilda släkting Vicuña.

Dags att släppa ut alpackorna till ett nytt betesfält.

– Vi tar emot besök av barn och ungdomar med till exempel autismsdiagnoser. Ungdomarna mår bra av att umgås med alpackor.

Trekking är ett annat användningsområde. Alpackorna är grimtränade och lätta att ta med på picknickpromenader till stranden. Vi organiserar också möhippor och företagsutflykter. Varje år håller vi dessutom introduktionskurser i alpackahållning. Liksom kurser i hur man tränar och hanterar sina alpackor på bästa sätt.

En alpacka kan verkligen te sig

exotisk för en stadsbo, så nästa fråga inställer sig nästan automatiskt: Hur många alpackor finns det i Sverige?

– Ingen vet exakt, men drygt tvåusen skulle jag tro. Och intresset ökar stadigt. Inte konstigt eftersom de är väldigt behagliga att umgås med. Närmast beroendeframkallande, säger Ann Marie.

Vilket hon själv och Paul är bevis på, om inte annat.

– Allt handlar ju om alpackor för oss. De dominerar våra liv totalt. Personligen är jag gränslöst tacksam över att alpackorna

dök upp och berikar allt vad vi gör.

Alla alpackor är enastående men vissa individer letar sig extra långt in i ens hjärta, menar Ann Marie.

– Några av våra mest exceptionella alpackor har fått nya hem. Då har det varit svårt att se dem lämna gården. Även om vi vet att de hamnar hos underbara familjer.

Även den sociala dimensionen är viktig. Paret har fått vänner över hela världen tack vare alpackorna.

– Och det blir en hel del resor. Själv var jag nyligen i Peru på en nästan obeskrivlig resa för alpackanördar. Bland annat var vi med om en insamling av 3 000 vicuñaer som skulle klippas. Vicuña är alpackans vilda och närmaste släkting. Det var överkligt att se så många exemplar av detta sagodjur på en gång. Jag ville bara pausa livet och njuta. □

Har du en historia ur ditt liv att berätta?

Hör av dig på sondag@aftonbladet.se!